

Številka: 018-062/2024-10

Datum: 18. 7. 2024

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 in naslednji; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Aleksandra Petrovčiča, kot predsednika senata ter Sama Črveka in dr. Mateje Škabar, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Storitve stacionarne telefonije in najema opreme*«, na podlagi zahtevka za revizijo, ki ga je vložil vlagatelj Telekom Slovenije d.d., Cigaletova ulica 15, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj) zoper ravnanje naročnika Ministrstvo za digitalno preobrazbo, Davčna ulica 1, Ljubljana (v nadaljevanju: naročnik), dne 18. 7. 2024

odločila:

1. Zahtevk za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.
3. Zahteva naročnika za povrnitev stroškov se zavrne.

Obrazložitev:

Naročnik je obvestilo o javnem naročilu – splošno področje na Portalu javnih naročil objavil dne 22. 2. 2024, pod št. objave JN001024/2024-EUe16/01, s popravkom in v Dodatku k Uradnem listu EU dne 22. 2. 2024, pod št. objave 110058-2024, s popravkom. Naročnik izvaja odprti postopek z uporabo elektronske dražbe.

V skladu s tretjim odstavkom 66. člena ZJN-3 v imenu in za račun naročnika predmetni postopek izvaja Ministrstvo za javno upravo, Tržaška cesta 21, Ljubljana, ki v postopku oddaje javnega naročila opravlja vsa procesna dejanja, vključno z objavo na portalu javnih naročil.

Dne 26. 4. 2024 je naročnik na Portalu javnih naročil objavil dokument »Odločitev o oddaji naročila« z dne 23. 4. 2024 (v nadaljevanju: odločitev o oddaji naročila). Iz njega izhaja, da je naročnik v sklopu 1 - Stacionarna telefonija (v nadaljevanju: sklop 1) prejel dve ponudbi, in sicer ponudbo vlagatelja in ponudbo ponudnika VELCOM, telekomunikacijske in informacijske storitve d.o.o., Špruha 19, Trzin, ki mu je javno naročilo v sklopu 1 tudi oddal (v nadaljevanju: izbrani ponudnik). V sklopu 2 - Klicni center (v nadaljevanju: sklop 2) je prejel le ponudbo vlagatelja, naročila pa v tem sklopu ni oddal.

Vlagatelj je zoper odločitev o oddaji naročila v sklopu 1 vložil zahtevek za revizijo z dne 10. 5. 2024; zatrjuje, da izpodbijana odločitev v delu, ki se nanaša na zavrnitev njegove ponudbe ni obrazložena in da naročnik, iz več razlogov, javnega naročila ne bi smel oddati izbranemu ponudniku; predlaga razveljavitev izpodbijane odločitve in povrnitev stroškov pravnega varstva (v nadaljevanju: zahtevek za revizijo).

Izbrani ponudnik se o navedbah vlagatelja iz zahtevka za revizijo ni izjasnil.

Dne 29. 5. 2024 je naročnik s sklepom z dne 27. 5. 2024 zahtevek za revizijo vlagatelja zavrnil, posledično pa je zavrnil tudi njegovo zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva; zahteva povrnitev stroškov predrevizijskega postopka (v nadaljevanju: odločitev o zahtevku za revizijo).

Dne 3. 6. 2024 se je vlagatelj z vlogo z dne 3. 6. 2024 opredelil do navedb naročnika v odločitvi o zahtevku za revizijo in pojasnil, zakaj se z njimi ne strinja (v nadaljevanju: opredelitev do navedb naročnika).

Naročnik je dne 30. 5. 2024 in dne 26. 6. 2024 Državni revizijski komisiji odstopil dokumentacijo v odločanje.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter po preučitvi navedb vlagatelja in naročnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

I.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da je naročnik njegovo ponudbo zavrnil kot nedopustno iz razloga, ker presega naročnikova zagotovljena sredstva. Zatrjuje, da je naročnik s tem v zvezi navedel le neargumentiran zaključek, ki ga ni mogoče preizkusiti. Meni, da mora imeti izločanje ponudnikov zaradi pomanjkanja zagotovljenih sredstev v posameznem sklopu jasno podlago v veljavnih aktih naročnika, preseganje teh sredstev pa mora biti v odločitvi o oddaji naročila obrazloženo. Zatrjuje, da naročnik ni navedel nobenih dejstev oz. okoliščin konkretnega primera, ki so ga vodili k sprejemu odločitve o preseganju zagotovljenih sredstev, prav tako ni uporabil izjeme iz četrtega odstavka 90. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 in naslednji; v nadaljevanju: ZJN-3) (s tem v zvezi izpostavlja odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-038/2022).

Naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo navedbe vlagatelja označuje za neutemeljene in zavajajoče. Pojasnjuje, da je prejeti ponudbi pregledal in preveril ter ponudnika povabil na elektronsko dražbo skladno s šestim odstavkom 50. člena ZJN-3 in prvim odstavkom 6. poglavja *Informacija v zvezi s postopkom elektronske dražbe* v dokumentu *Navodila ponudnikom* (v nadaljevanju: 6. poglavje razpisne dokumentacije). Ugotovitev naročnika glede nedopustnosti ponudbe vlagatelja iz razloga preseganja naročnikovih zagotovljenih sredstev je zgolj pojasnilo faze postopka in se nanaša na ugotovitve pred izvedbo elektronske dražbe. Šele po izvedbi elektronske dražbe je naročnik pristopil k ocenjevanju dopustnosti najugodnejše ponudbe z vidika zagotovljenih sredstev. Ugotovil je, da je ponudba izbranega ponudnika najugodnejša in dopustna, do (v dražbi znižane) ponudbe drugouvrščenega ponudnika, tj. vlagatelja, pa se nadalje ni opredeljeval. Izpodbijana odločitev ni nezadostno obrazložena, pa tudi vlagatelju učinkovito pravno varstvo ni bilo onemogočeno. Naročnik še navaja, da vlagatelj za očitek, ki se nanaša na fazo pred izvedbo elektronske dražbe nima osnove za uveljavljanje pravnega varstva, saj je bil povabljen k sodelovanju v elektronski dražbi in v njej tudi sodeloval.

Vlagatelj v opredelitvi do navedb naročnika navaja, da z navedbami v odločitvi o zahtevku za revizijo naročnik prepozno dopolnjuje obrazložitev, ki tovrstnih navedb ni vsebovala. Tudi, če je to naročnik zares imel v mislih, je po prepričanju vlagatelja očitno, da glede ponudbe vlagatelja navaja zgolj to, da je bila nedopustna iz razloga preseganja zagotovljenih sredstev in da naročnik ni nikjer navedel, da dopustnosti ponudbe vlagatelja ni presojal. Na podlagi obrazložitve izpodbijane odločitve vlagatelj nikakor ne more sklepati, da je naročnik njegovo ponudbo označil za dopustno ali da se do nje naročnik sploh ne opredeljuje.

Državna revizijska komisija je že v svojih številnih odločitvah zapisala, da določba tretjega odstavka 90. člena ZJN-3, ki naročniku nalaga, da obrazloži odločitev o oddaji javnega naročila (in v njej med drugim navede značilnosti in prednosti izbrane ponudbe ter ime uspešnega ponudnika, razloge za zavrnitev ponudbe vsakega neuspešnega ponudnika, ki ni bil izbran), odraža načelo transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3), ki zahteva, da mora biti ponudnik izbran na pregleden način in po predpisanem postopku. Navedena določba je bistvena tudi za zagotavljanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva ponudnikov, saj šele izpolnjena dolžnost naročnika, da obrazloži odločitev o oddaji javnega naročila, ponudnikom omogoči, da se seznanijo s pglavitnimi razlogi naročnikove odločitve, preverijo njihovo logično in pravno vzdržnost ter se po lastni presoji odločijo, ali jo bodo izpodbijali v postopku pravnega varstva. Da bi mogli ponudniki sprejeti odločitev o (ne)uveljavljanju pravnega varstva, morajo biti v zadostni meri seznanjeni s konkretnimi in jasnimi razlogi, ki so naročnika vodili pri sprejemu odločitve o oddaji javnega naročila.

V obravnavanem primeru vlagatelj naročniku očita, da svoje ugotovitve o tem, da ponudba vlagatelja presega zagotovljena sredstva, v izpodbijani odločitvi ni obrazložil.

Po vpogledu v obrazložitev izpodbijane odločitve Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v njej povzel potek postopka pregleda prejetih ponudb in sprejema ocene o njuni dopustnosti. Po uvodnih ugotovitvah, da je v sklopu 1 prejel dve ponudbi, da je obe preveril in ugotovil, da je ponudba izbranega ponudnika dopustna, ponudba vlagatelja pa da presega zagotovljena sredstva (zaradi česar ni dopustna), je naročnik pojasnil, da je skladno s 6. poglavjem razpisne dokumentacije (v katerem je določil »*Po pregledu ponudb, morebitnih dopustnih dopolnitvah, popravkih in spremembah ponudb, bodo ponudniki, ki bodo oddali dopustne ponudbe ali ponudbe, ki so bile nedopustne samo iz razloga, ker presegajo naročnikova zagotovljena sredstva, povabljeni k elektronski dražbi [...]*«) oba ponudnika povabil k elektronski dražbi in k podaji končne skupne vrednosti ponudb. Po izvedeni elektronski dražbi je naročnik prejeti ponudbi razvrstil po edinem merilu (najnižja skupna ponudbena vrednost) in zaključil, da je dopustna ponudba izbranega ponudnika ugodnejša od ponudbe vlagatelja, torej najugodnejša.

Upošteva je predstavljeno vsebino obrazložitve izpodbijane odločitve Državna revizijska komisija ne more slediti navedbam vlagatelja, da je naročnik njegovo ponudbo zavrnil zaradi preseganja zagotovljenih sredstev, saj navedeno iz nje ne izhaja. V kronološko podanem opisu poteka postopka preverjanja in ocenjevanja ponudb je sicer naročnik res pojasnil, da je ob (prvem) pregledu prejetih ponudb (tj. pred izvedbo elektronske dražbe) ugotovil, da ponudba vlagatelja presega zagotovljena sredstva, a navedenega ne gre razumeti kot razlog, zaradi katerega je naročnik ponudbo vlagatelja zavrnil, pač pa (zlasti upošteva je izpostavljeno 6. poglavje razpisne dokumentacije, na katerega se v obrazložitvi izpodbijane odločitve izrecno sklicuje tudi naročnik) zgolj kot opis ene od vmesnih faz preverjanja in ocenjevanja prejetih ponudb. To potrjuje tudi nadaljnji opis poteka postopka preverjanja in ocenjevanja ponudb (izvedena elektronska dražba, razvrstitev ponudb glede na končno ponudbeno ceno), iz katerega jasno izhaja, da naročnik ponudbe vlagatelja ne šteje več za nedopustno in da je ni izbral (le) iz razloga, ker njegova (po izvedeni elektronski dražbi dopustna) ponudba ekonomsko ni bila najugodnejša. Naročnik je razloge za svojo odločitev, v smislu tretjega odstavka 90. člena ZJN-3, jasno in konkretno navedel

v izpodbijani odločitvi. Le-teh, v nasprotju z zatrjevanjem vlagatelja, v odločitvi o zahtevku za revizijo ni nedopustno prepozno dopolnjeval, pač pa je v njej le obširneje pojasnil potek postopka in svoje ugotovitve, kot izhajajo že iz izpodbijane odločitve.

Ker, kot ugotovljeno, naročnik ponudbe vlagatelja ni zavrnil, ker bi ta presegala zagotovljena sredstva, pač pa je ni izbral, ker ni bila najugodnejša glede na edino merilo, se za pravno nerelevantne izkažejo navedbe vlagatelja, s katerimi zatrjuje naročnikove kršitve ZJN-3 v zvezi z nezadostno obrazložitvijo izpodbijane odločitve glede domnevne nedopustnosti njegove ponudbe, zaradi česar Državna revizijska komisija s temi navedbami povezanih dokazov ni izvedla.

II.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da je naročnik v točki 10.3 razpisne dokumentacije določil pogoj za izkazovanje tehnične in strokovne sposobnosti, v izkaz česar morajo ponudniki izpolniti obrazec ESPD. Pri tem je določil, da morajo ponudniki v polje »Aktivnosti gospodarskega subjekta« vpisati naziv referenčnega naročnika in kontaktne podatke, pri kom je mogoče preveriti navedbe. Naročnik je ugotovil, da referenčna posla, ki ju je v obrazcu ESPD navedel izbrani ponudnik, nista bila ustrezna, zato je izbranega ponudnika pozval na dopolnitev ponudbe. Pri tem je naročnik jasno navedel, da mora ponudnik v primeru priglavitve nove reference zanjo navesti vse potrebne podatke za izpolnjevanje in preveritev predmetnega pogoja, tudi naziv referenčnega naročnika in kontaktne podatke, kjer je navedbe mogoče preveriti. Izbrani ponudnik je ponudbo dopolnil z novimi referenčnimi posli, pri čemer za nobenega od njih ni navedel kontaktnih podatkov, kjer bi bilo navedbe mogoče preveriti. Izbrani ponudnik ni sledil jasni zahtevi, katere podatke mora predložiti za nove referenčne posle, zato bi moral naročnik njegovo ponudbo izključiti na podlagi petega odstavka 89. člena ZJN-3. Vlagatelj še dodaja, da ni mogoče sprejeti razlage, da gre za podatek, ki bi ga naročnik lahko pridobil sam, da gre za očitno napako ali da gre za nebitveno napako, saj v takem primeru naročnik zahteve po predložitvi navedenega podatka ne bi izrecno zapisal v poziv.

Naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo ugotavlja, da se očitek vlagatelja ne nanaša na vprašanje izpolnjevanja pogoja, pač pa na formalnost same dopolnitve. Naročnik izpostavlja, da je izbrani ponudnik pravočasno dopolnil svojo ponudbo na način, kot je bilo zahtevano. Iz podatkov, ki jih je izbrani ponudnik predložil, je jasno izhajalo, da referenca Ministrstva za zdravje ustreza vseh naročnikovim zahtevam, navedbe v njej pa je naročnik lahko uspešno preveril pri referenčnemu naročniku, katerega kontaktni podatki so javno dostopni na spletu. Naročnik pojasnjuje, da je namen določila o izključitvi ponudb iz petega odstavka 89. člena ZJN-3 v tem, da naročnik ponudnika izključi, če zahtevane dopolnitve ne prejme oz. če se z dopolnitvijo ne dopolni, popravi ali pojasni ustreznih informacij ali dokumentacije, iz dopolnitve izbranega ponudnika pa so jasno izhajala vsa dejstva, na podlagi katerih je naročnik ugotovil in preveril izpolnjevanje zahtev glede referenc. Naročnik pojasnjuje, da nebitvena napaka nima nikakršnega vpliva na presojo usposobljenosti ponudnika ali na ustreznost njegove ponudbe, z njenim spregledom pa se smatra, kot da je napaka odpravljena. V konkretnem primeru gre za referenci javnih naročnikov, ki jih je naročnik lahko preveril sam. Pomanjkanje navedbe kontaktnih podatkov ni imelo nobenega vpliva na vsebino ponudbe (s tem v zvezi izpostavlja odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-175/2021).

Vlagatelj v opredelitvi do navedb naročnika navaja, da med njim in naročnikom ni sporno, da izbrani ponudnik dopolnitve ponudbe ni predložil v skladu s pozivom na dopolnitev, saj v njej, ni navedel zahtevanih kontaktnih podatkov referenčnega naročnika, čeprav ga je na to naročnik v pozivu izrecno opozoril. Poudarja, da je bila navedba kontaktnih podatkov, kje je referenčni posel mogoče preveriti, obvezna sestavina ponudbe, ki so jo morali ponudniki navesti v obrazec ESPD

(stran 10 razpisne dokumentacije). Naročnik je dolžan resničnost priglašene referenčnega posla v odprtem postopku preveriti, ne glede na to, ker je bil izveden (v Sloveniji, drugi državi članici EU ali v tretji državi). Resničnost posla je popolnoma enako pomembna kategorija referenčnega posla, kot je pomembno število uporabnikov, trajanje posla ter ostala vsebina posla. V kolikor posel ni resničen, nastopi enaka posledica, kot če ponudnik v ponudbi ne bi izkazal enega od elementov referenčnega posla – nedopustnost ponudbe. Navedba kontaktnih podatkov tako ni le formalnost v smislu navedbe številčenja, žiga, ustreznega mesta izpolnitve obrazca ipd., pač pa gre za vsebinski podatek, ki je predpogoj za presojo skladnosti referenčnega posla. Vlagatelj situacijo primerja z manjkajočim podatkom o trajanju referenčnega posla, podatkom o številu uporabnikov in novim referenčnim poslom, ki bi jih naročnik našel v spletu in odsotnost podatka v okviru dopolnitve šteje za nebitveno oz. očitno napako.

Če bi bila navedena napaka res očitna ali nebitvena, njena odprava ne sme biti odvisna od odločitve naročnika, ali bo napako odpravil sam ali ne. Vlagatelj se ob tem sprašuje, kaj bi se zgodilo, če bi bil referenčni posel pridobljen v tretji državi in kontaktni podatki referenčnega naročnika na spletu ne bi bili dostopni. Ob sklicevanju na stališče Ministrstva za javno upravo (dokument *Tolmačenje javno naročniške zakonodaje št. 430-5/2024-2 z dne 16. 4. 2024*) vlagatelj zatrjuje, da v konkretnem primeru ni mogoče zaključiti, da napaka v ponudbi izbranega ponudnika ni mogla imeti vpliva na presojo usposobljenosti ponudnika, saj naročnik slednje sploh ne bi mogel preveriti, če ne bi sam nedopustno odpravil napake iz neustrezne dopolnitve. Če bi naročnik lahko nekatere manjkajoče podatke, ki jih je sam izrecno in konkretno zahteval, ignoriral, bi to pomenilo popolno diskrecijo naročnikov pri tem, kdaj je dopolnitev predložena z zadostnimi podatki in kdaj ne. Vlagatelj zaključuje, da naročnik ni imel podlage, da manjkajoč, konkretno zahtevan podatek, na spletu poišče sam.

Med vlagateljem in naročnikom je sporno, ali je naročnik ravnal pravilno, ko izbranega ponudnika, po prejemu njegove dopolnitve ponudbe, ni izločil, ker le-ta v njej ni navedel zahtevanih kontaktnih podatkov za preveritev priglašene referenc oz. ali je naročnik ravnal pravilno, ko je opustitev navedbe podatka v dopolnitvi ponudbe izbranega ponudnika spregledal

ZJN-3 v 29. točki prvega odstavka 2. člena določa, da je dopustna ponudba tista, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika.

V skladu s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 naročnik odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji: a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3 in b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter izpolnjuje pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

Naročnik lahko gospodarskim subjektom kot zahtevo za sodelovanje naloži pogoje, ki so določeni v 76. členu ZJN-3. V skladu s prvim odstavkom 76. člena ZJN-3 lahko naročnik določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se (med drugim) lahko nanašajo na tehnično in strokovno sposobnost.

Glede tehnične in strokovne sposobnosti lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Zahteva lahko zlasti, da imajo gospodarski

subjekti zadostne izkušnje, ki jih izkažejo z ustreznimi referencami iz prejšnjih naročil (prva in druga poved desetega odstavka 76. člena ZJN-3). Na kakšen način morajo ponudniki izkazati izpolnjevanje pogojev za sodelovanje, določi naročnik v razpisni dokumentaciji, skladno z osmim odstavkom 77. člena ZJN-3. Upoštevajoč opisana zakonska izhodišča naročnik v vsakem konkretnem postopku oddaje javnega naročila, upoštevajoč specifičnost predmeta javnega naročila in morebitne posebne okoliščine v zvezi z njegovo izvedbo, določi vsebinske, vrednostne in časovne kriterije posameznih pogojev ter način njihovega izkazovanja.

Dopolnjevanje, popraviljanje, spreminjanje ali pojasnjevanje pomanjkljive ponudbe v postopku ocenjevanja in vrednotenja ponudb ureja 89. člen ZJN-3, ki v petem odstavku (med drugim) določa, da lahko naročnik, če so ali se zdijo informacije ali dokumentacija, ki jih morajo predložiti gospodarski subjekti, nepopolne ali napačne oz. če posamezni dokumenti manjkajo, od gospodarskih subjektov zahteva, da v ustreznem roku predložijo manjkajoče dokumente ali dopolnijo, popravijo ali pojasnijo ustrezne informacije ali dokumentacijo, pod pogojem, da je takšna zahteva popolnoma skladna z načeloma enake obravnave in transparentnosti. Če gospodarski subjekt ne predloži manjkajočega dokumenta ali ne dopolni, popravi ali pojasni ustrezne informacije ali dokumentacije, mora naročnik gospodarski subjekt izključiti. Očitne ali nebitvene napake naročnik lahko spregleda.

Državna revizijska komisija po vpogledu v razpisno dokumentacijo ugotavlja, da je naročnik v zvezi z referenčnim pogojem in načinom izkazovanja njegovega izpolnjevanja v točki 10.3/1 *Tehnična in strokovna sposobnost* poglavja 10. *Ugotavljanje sposobnosti za sodelovanje v postopku oddaje naročila in dokazila* v dokumentu *Navodila za pripravo ponudbe za javno naročilo* (v nadaljevanju: referenčni pogoj za sklop 1) določil:

»Za SKLOP 1: Ponudnik je v zadnjih treh letih, šteto od dneva objave obvestila o tem naročilu na portalu javnih naročil uspešno vzpostavil sistem IP stacionarne telefonije pri referenčnem naročniku, z vsaj 120 uporabniki, na vsaj treh lokacijah in deluje oz. je deloval najmanj eno leto.

[...]

DOKAZILO: Izpolnjen obrazec »ESPD« (del IV: Pogoji za sodelovanje, C: Tehnična in strokovna sposobnost, poglavje z nazivom »Za naročila storitev: izvedba storitev določene vrste«). Ponudnik izbere sklop za katerega oddaja ponudbo ter navede zahtevane podatke, in sicer:

- za sklop 1 v polje »Opis reference« navede naziv projekta, število uporabnikov, število in naslov lokacij, v polja »začetni in končni datum« vpiše začetni ter končni datum pogodbe, na podlagi katere je bila predmetna referenca izvedena (če je pogodba še v fazi izvajanja oz. še traja, ponudnik navede kot končni datum, datum oddaje ponudbe). V polje »Aktivnosti gospodarskega subjekta« vpiše naziv referenčnega naročnika in kontaktne podatke, pri kom je mogoče preveriti navedbe. V ostalih poljih, kjer je zahtevan vnos, se navede poljuben znak, ki ne bo upoštevan (npr. 1 EUR ipd.)

[...].«.

Po vpogledu v ponudbo izbranega ponudnika Državna revizijska komisija ugotavlja, da je le-ta v ponudbi predložil obrazec ESPD in v delu *IV: Pogoji za sodelovanje, C: Tehnična in strokovna sposobnost* navedel dva referenčna posla, in sicer referenčni posel referenčnega naročnika Inšpektorat za naravne vire in prostor ter referenčni posel referenčnega naročnika Ministrstvo za zdravje. Za navedena referenčna posla je naročnik v fazi pregleda in ocenjevanja ponudb ugotovil, da ne izpolnjujeta časovnega elementa iz referenčnega pogoja za sklop 1, skladno s katerim mora uspešno vzpostavljeni sistem IP stacionarne telefonije pri referenčnem naročniku

delovati oz. je deloval najmanj eno leto. Naročnik je zato izbranega ponudnika z dokumentom *Poziv za dopolnitev ponudbe* z dne 26. 3. 2024 pozval, da svojo ponudbo dopolni tako, da bo izkazano izpolnjevanje referenčnega pogoja za sklop 1, in sicer bodisi s predložitvijo manjkajočih podatkov bodisi s predložitvijo nove, ustrezne reference, za katero naj navede vse potrebne podatke za izpolnjevanje in preveritev referenčnega pogoja ter jih v nadaljevanju navede. Izbrani ponudnik je z dopisom z dne 27. 3. 2024 svojo ponudbo dopolnil tako, da je dopolnil podatke za že priglašene (a ugotovljeno neustrezne) referenčne posle, hkrati pa priglasil tudi več novih referenčnih poslov referenčnih naročnikov Inšpektorat za naravne vire in prostor, Ministrstvo za zdravje in Upravna enota Ljubljana. Na podlagi vsebine prejete dopolnitve ponudbe je naročnik ugotovil, da je izbrani ponudnik izkazal izpolnjevanje referenčnega pogoja za sklop 1 in njegovo ponudbo ocenil za dopustno.

Kot torej izhaja iz predhodno navedenega, je naročnik izbranega ponudnika s pozivom na dopolnitev ponudbe pozval, naj svojo ponudbo dopolni na način, da bo izkazal izpolnjevanje referenčnega pogoja za sklop 1 in v dopolnitvi za morebitne novo priglašene referenčne posle navede vse podatke, potrebne za izpolnjevanje in preveritev referenčnega pogoja. V nadaljevanju te zahteve je naročnik v oklepaju navedel, naj ponudnik za novo priglašene referenčne posle predstavi podatke, relevantne za ugotavljanje vsebinske ustreznosti priglašenih referenčnih poslov glede na zahteve iz referenčnega pogoja za sklop 1 (tj. naziv projekta, število uporabnikov, število in naslov lokacij, začetni in končni datum pogodbe za referenčni posel) in podatke, relevantne (zgolj) za potrebe preverbe navedb v zvezi s priglašenimi referenčnimi posli (tj. naziv referenčnega naročnika in podatek o kontaktni osebi). Navedeni podatki so se razlikovali po vsebini in po namenu njihovega posredovanja, upošteva je razmejitve, ki izhaja že iz dela razpisne dokumentacije, ki se nanaša na dokazovanje izpolnjevanja referenčnega pogoja za sklop 1.

Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, kar tudi med vlagateljem in naročnikom ni sporno, da je izbrani ponudnik v dopolnitvi ponudbe navedel vse podatke, potrebne za presojo vsebinske ustreznosti novo priglašenih referenčnih poslov glede na zahteve iz referenčnega pogoja za sklop 1, in sicer podatke o referenčnih naročnikih, številke pogodb, njihovo vrednost, trajanje, lokacije in število uporabnikov/telefonov in da je naročnik na podlagi teh podatkov ugotovil, da priglašeni referenčni posli ustrezajo zahtevam, kot jih je določil v referenčnem pogoju za sklop 1, s tem pa, da je izbrani ponudnik ustrezno izkazal izpolnjevanje referenčnega pogoja za sklop 1.

Dalje Državna revizijska komisija ugotavlja, kar med vlagateljem in naročnikom tudi ni sporno, da je izbrani ponudnik v dopolnitvi ponudbe v zvezi s podatki, namenjenimi preverbi navedb glede novo priglašenih referenčnih poslov, navedel podatke o nazivu referenčnega naročnika za vse novo priglašene referenčne posle, ne pa tudi podatkov o kontaktnih osebah teh referenčnih naročnikov. Vlagatelj zatrjuje, da bi moral naročnik iz tega razloga izbranega ponudnika iz postopka oddaje javnega naročila skladno s petim odstavkom 89. člena ZJN-3 izključiti oz. da naročnik opustitve navedbe tega podatka v dopolnitvi ponudbe izbranega ponudnika ne bi smel spregledati. Državna revizijska komisija ugotavlja, da navedbam vlagatelja ni mogoče slediti.

Državna revizijska komisija pojasnjuje, da je namen podaje kontaktnih informacij o referenčnih naročnikih v tem, da naročniki pri referenčnih naročnikih lahko opravijo preverbo (resničnosti) navedb ponudnikov v ponudbah v zvezi s priglašenimi referenčnimi posli. Enak pomen je v konkretnem primeru kontaktnim informacijam v razpisni dokumentaciji dal tudi naročnik, saj je v okviru postopka dokazovanja izpolnjevanja referenčnega pogoja za sklop 1 izrecno in jasno ločil med podatki, relevantnimi za ugotavljanje ustreznosti priglašenih referenčnih poslov in podatki, namenjenimi preverbi navedb v predloženih ponudbah (enaka razmejitev podatkov izhaja tudi, kot že ugotovljeno, iz poziva na dopolnitev ponudbe, ki ga je naročnik naslovil na izbranega ponudnika).

V konkretnem primeru gre ugotoviti, da je izbrani ponudnik vse priglašene referenčne posle izvajal za referenčne naročnike, katerih nazive je jasno navedel v dopolnitvi ponudbe (Inšpektorat za naravne vire in prostor, Ministrstvo za zdravje in Upravna enota Ljubljana). Ker so navedeni referenčni naročniki priglašeni referenčnih poslov osebe javnega prava, so njihovi kontaktni podatki javno dostopni (situacije glede tujih naročnikov, ki jih vlagatelj izpostavlja v opredelitvi do navedb naročnika so hipotetične in za presojo ravnanja naročnika v konkretnem primeru glede na opisano dejansko stanje ne morejo biti relevantne). Naročnik je, že na podlagi podatkov o nazivih referenčnih naročnikov (in podatkov o priglašeni referenčnih poslih, sicer relevantnih za presojo vsebinske skladnosti priglašeni referenčnih poslov z referenčnim pogojem za sklop 1) navedbe glede priglašeni referenčnih poslov pri zadevnih referenčnih naročnikih, kljub umanjkanju (drugih) kontaktnih podatkov referenčnega naročnika, lahko preveril in jih tudi je (da temu ne bi bilo tako, vlagatelj ne zatrjuje, z vpogledom v odstopljeno dokumentacijo pa se je o tem prepričala tudi Državna revizijska komisija), s tem pa je bil izpolnjen namen, ki ga je naročnik z zahtevo po navedbi teh podatkov zasledoval. Upošteva naravo spornega podatka in vsebino razpisne dokumentacije Državna revizijska komisija ugotavlja, da v konkretnem primeru informacije o kontaktnem podatku referenčnega naročnika ni mogoče šteti za podatek, ki bi bil bistven za presojo ustreznosti vsebine priglašeni referenčnih poslov v luči zahtev, kot izhajajo iz referenčnega pogoja za sklop 1 (kot npr. trajanje referenčnega posla, podatek o številu lokacij in uporabnikov ipd.) pa tudi ne za podatek, ki kakorkoli vpliva na presojo usposobljenosti izbranega ponudnika oz. na ustreznost njegove ponudbe. Tega ne spremeni zatrjevanje vlagatelja, da je sporni podatek »vsebinski« že zgolj zato, ker ga je v pozivu na dopolnitev ponudbe naročnik navedel kot enega izmed podatkov, ki naj jih izbrani ponudnik navede za preveritev novo priglašeni referenčnih poslov. Kot že opisano je naročnik v pozivu na dopolnitev ponudbe sledil razmejitvi podatkov, kot izhaja iz razpisne dokumentacije in spornemu podatku drugačnega pomena od zgoraj opisanega ni določil. Na podlagi navedenega Državna revizijska komisija dalje ugotavlja, da odsotnost navedbe kontaktnega podatka referenčnih naročnikov v dopolnitvi ponudbe izbranega ponudnika predstavlja pomanjkljivost, ki ni bistvena, naročnik pa se je zato smel opreti na peto poved petega odstavka 89. člena ZJN-3 in jo v okoliščinah konkretnega primera spregledati.

Glede na navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročniku ni mogoče očitati, da ni ravnal pravilno, ko je dopolnitev ponudbe izbranega ponudnika glede na dani poziv na dopolnitev sprejel kot ustrezno, posledično pa mu ni mogoče očitati kršitev v postopku dopolnjevanja in ocenjevanja ponudbe izbranega ponudnika oz. postopanja v nasprotju s petim odstavkom 89. člena ZJN-3. Upošteva navedeno in upošteva, da med vlagateljem in naročnikom ni sporno, da z novo priglašeni referenčnimi posli izbrani ponudnik izpolnjuje referenčni pogoj za sklop 1, Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročniku tudi ni mogoče očitati, da ni ravnal pravilno, ko je ponudbo izbranega ponudnika ocenil za dopustno.

III.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da je izbrani ponudnik v ponudbi ponudil nadstandardni telefon Grandstream GRP2615 in PBX sistem Grandstream UCM6300. Za vsakega od njiju je v ponudbi predložil tehnični list, iz katerih ne izhaja, da ponujeni telefon in sistem izpolnjujeta zahteve iz tehničnih specifikacij za nadstandardni telefon iz točke 4.1.2 *Tehnični opis opreme (minimalne zahteve)* dokumenta *Tehnične specifikacije* (v nadaljevanju: točka 4.1.2 razpisne dokumentacije):

- NT mora omogočati nastavitev zaporedno zvonjenje na do minimalno 5 številki;
- NT mora omogočati nastavitev hkratnega zvonjenja na do minimalno 5 številki;
- NT mora omogočati nastavitev uporabe telefonske številke na več terminalih (dva ali več IP terminalov na eni številki).

Prav tako iz tehničnega lista za ponujeni telefon Grandstream GRP2615 ne izhaja možnost, da se navedene zahteve lahko izpolni skupaj s sistemom.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo dalje zatrjuje, da je izbrani ponudnik v ponudbi ponudil aplikacijo Grandstream Wave in zanjo predložil tehnični list, iz katerega ne izhaja, da ponujena aplikacija izpolnjuje zahteve iz tehničnih specifikacij za programski telefon iz točke 4.1.2 razpisne dokumentacije:

- Prikaz statusa uporabnika (prost, na klicu, odsoten...);
- Sinhronizacija koledarjev z Microsoft 365;
- Kompatibilnost s Cisco obstoječimi videokonferenčnimi napravami.

Vlagatelj zatrjuje, da je izbrani ponudnik ponudil model aparata in programski telefon, ki izpolnjujeta večino funkcij, ne pa vseh. Naročnik ponudbe izbranega ponudnika zaradi tega ne bi smel sprejeti, ker jo je, pa je kršil prvi odstavek 89. člena ZJN-3. Ker naročnik pred oddajo naročila ni preveril obstoja in vsebine podatkov oz. drugih navedb iz ponudbe izbranega ponudnika, kateremu se je določil oddati javno naročilo, je kršil tudi drugi odstavek 89. člena ZJN-3.

Naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo uvodoma pojasnjuje, da je v točki *Ponudba* določil, da ponudbeno dokumentacijo sestavljata obrazec ESPD in obrazec *Soglasje podizvajalca za neposredna plačila* (v primeru, da ponudnik nastopa s podizvajalci in ti neposredno plačilo zahtevajo). Ponudnik je v ponudbi priložil dokumente, navedene v zgornji točki. Dalje pojasnjuje, da je v četrtem odstavku točke *Predračun* določil, da se šteje, da ponudnik ponuja tisto opremo, ki jo navede v stolpcu *Naziv*. Naročnik v razpisni dokumentaciji ni zahteval, da bi morali ponudniki v ponudbi navesti podatke o opremi ali/in predložiti tehnične specifikacije za posamezno opremo, ki je predmet naročila in ki jo ponudnik dejansko ponuja. Iz tega razloga naročnik tudi ni presojal pravilnosti ali nepravilnosti dodatno predloženih dokazil izbranega ponudnika, saj bi s tem posegel v lastne določbe razpisne dokumentacije. Kar zatrjuje vlagatelj, po mnenju naročnika na presojo dopustnosti ponudbe izbranega ponudnika ne more vplivati. Glede na predstavljena določila razpisne dokumentacije naročnik zatrjuje, da vlagatelj uveljavlja kršitve, do katerih v fazi oddaje ponudbe ne more priti, saj se nanašajo na določbe, relevantne za fazo izvajanja pogodbe. Posamezne zahteve, vezane na izvedbeno fazo javnega naročila se ne smejo prenašati v čas oddaje ponudb, zato izločitev posamezne ponudbe iz tega razloga ni mogoča (s tem v zvezi izpostavlja več odločitev Državne revizijske komisije). Naročnik iz previdnosti navaja še, da vlagatelj tako za nadstandardni kot standardni telefon le pavšalno navaja, da iz predloženih tehničnih listov izhaja, da nekatere zahteve niso izpolnjene, za nobeno od zatrjevanih kršitev pa ni podal nobenega dokazila in zatrjevanega ni dokazal.

Vlagatelj v opredelitvi do navedb naročnika navaja, da vprašanje ponudbe in sprejema ponudbe presega materijo javnonaročniške zakonodaje in je urejeno v obligacijskem zakoniku. Četudi naročnik napiše, da določenega podatka o opremi v ponudbi ne bo upošteval, tega ne more ignorirati, če ta oprema predstavlja predmet ponudbe, konkurentom pa iz tega razloga ni mogoče odreči pravnega varstva. Izbrani ponudnik je jasno izrazil voljo, saj je v svoji ponudbi ne samo navedel modele ponujene opreme, ampak zanjo priložil tudi tehnične liste s podrobno navedenimi funkcionalnostmi, med katerimi ni najti treh, v zahtevku za revizijo že izpostavljenih, izrecno zahtevanih funkcionalnosti. Vlagatelj izpostavlja, da naročnik zelo konkretnih očitkov vlagatelja ni obravnaval, do njih pa se ni opredelil niti izbrani ponudnik. Vlagatelj poudarja, da ne drži, da ni predlagal dokazov, saj se je v zahtevku za revizijo glede obeh očitkov skliceval na tehnični list, ki ga je izbrani ponudnik sam priložil v ponudbi. Slediti stališču naročnika v zvezi s pogodbeno fazo izvajanja naročila bi pomenilo, da bi bilo izbranemu ponudniku po sklenitvi pogodbe omogočeno zamenjati predmet ponudbe tako, da bi bil z zahtevami iz razpisne dokumentacije v celoti skladen. Vlagatelj izpostavlja še odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-071/2021, kjer je bilo pojasnjeno, da pravila razpisne dokumentacije niso vselej nad pravili veljavne zakonodaje.

Vlagatelj vztraja, da bi moral naročnik, ne glede na določilo lastne razpisne dokumentacije, ugotoviti nedopustnost ponudbe izbranega ponudnika.

Kot pojasnjeno že v prejšnji točki obrazložitve tega sklepa, ZJN-3 v 29. točki prvega odstavka 2. člena določa, da je dopustna ponudba (med drugim) tista, ki ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila in da v skladu s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 naročnik odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da je (med drugim) ponudba skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

Naročnik s tehničnimi specifikacijami v skladu z 68. členom ZJN-3 opiše predmet naročila oz. opredeli zahtevane značilnosti predmeta javnega naročila, ki naj bi izražale njegova pričakovanja glede namena, ki ga želi doseči z izvedbo javnega naročila.

Naročnik je v poglavju 2. *Oznaka in predmet javnega naročila* v dokumentu *Navodila za pripravo ponudbe za javno naročilo* navedel, da je predmet javnega naročila (*Storitve stacionarne telefonije in najema opreme*) razdeljen na dva sklopa (Sklop 1 - Stacionarna telefonija in Sklop 2 - Klicni center) in da je podrobneje opredeljen v Tehničnih specifikacijah, ki so sestavni del razpisne dokumentacije.

V točki 4.1.2 razpisne dokumentacije je naročnik za *NADSTANDARDNI TELEFON (NT)* v sklopu 1 (med drugim) določil:

»NT mora omogočati

- nastavev zaporedno zvonjenje na do minimalno 5 številki;
- nastavev hkratnega zvonjenja na do minimalno 5 številki;
- nastavev uporabe telefonske številke na več terminalih (dva ali več IP terminalov na eni številki).«.

V isti točki razpisne dokumentacije je naročnik za *PROGRAMSKI TELEFON (PT)* določil, da mora (med drugim) omogočati:

- »Prikaz statusa uporabnika (prost, na klicu, odsoten...)«;
- »Sinchronizacija koledarjev z Microsoft 365«;
- »Kompatibilnost s Cisco obstoječimi videokonferenčnimi napravami«.

Po vpogledu v ponudbo izbranega ponudnika Državna revizijska komisija ugotavlja, da je le-ta v obrazec *Predračun* v stolpec »Ponujeno (naziv)« vpisal, da:

- v postavki (stolpec »Naziv predmeta«) *Sklop 1: Najem in postavitve: Nadstandardni telefon z neomejenimi klici in neomejenimi preusmeritvami v vsa SLO omrežja/mesec* ponuja produkt Grandstream GRP2615,
- v postavki (stolpec »Naziv predmeta«) *Sklop 1: Najem in postavitve Telefonski asistent na računalniku (nadzor klicev na številki/mesec)* ponuja produkt Grandstream UCM6300 serija,
- v postavki (stolpec »Naziv predmeta«) *Sklop 1: Licenca za programski telefon* (stolpec »Naziv predmeta«) ponuja aplikacijo Grandstream Wave APP, ki deluje v kombinaciji s TA.

Izbrani ponudnik je v ponudbi predložil tudi tehnične liste za vsakega od navedenih produktov.

Vlagatelj naročniku očita, da ne bi smel ugotoviti, da je ponudba izbranega ponudnika dopustna, saj zgoraj navedeni produkti ne izpolnjujejo vseh tehničnih zahtev naročnika, določenih v razpisni dokumentaciji. Naročnik navaja, da v razpisni dokumentaciji ni določil, da bi morali ponudniki navesti podatke o ponujeni opremi in/ali zanjo predložiti tehnične liste, je pa v točki 4.2.2 razpisne dokumentacije izrecno določil, da vpisov ponudnikov v stolpec »Ponujeno (naziv)« ne bo

upošteval. Pojasnjuje, da vsled navedenega (ne)pravilnosti predloženih dokazil ponudnika ni preverjal.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik, kot izpostavlja tudi sam, v podtočki 4.2.2 *Predračun* točke 4.2 *Sestavljanje ponudbe* poglavja 4. *Ponudba* v dokumentu *Navodila za pripravo ponudbe za javno naročilo* (v nadaljevanju: točka 4.2.2 razpisne dokumentacije) določil, da mora ponudnik v obrazcu *Predračun* ponujati vse postavke, ob upoštevanju tehničnih specifikacij za posamezen sklop, ki so del dokumentacije naročila. Določil je, da ponudnik predračun pripravi tako, da v datoteko vnese podatke o ceni, na podlagi katere se bo nato izračunala skupna vrednost ponudbe. Izrecno je zapisal tudi, da ponudnik v sistem e-JN v tabelo predračuna, kjer je stolpec »Ponujeno (naziv)«, ne vpisuje ničesar, da ponudnikovih vpisov v ta stolpec ne bo upošteval in da se šteje, da ponudnik ponuja opremo, navedeno v stolpcu »Naziv«, v katerih so navedene postavke predračuna. Povsem nasprotno navodilo glede izpolnjevanja obrazca *Predračun* je naročnik podal v obrazcu *Predračun*, ki ga je izbrani ponudnik predložil v ponudbi, tj. da se v obrazec *Predračun* vpisuje samo stolpec »Ponujeno (naziv)«, cena in vrsta davka. Neodvisno od tega, kako bi bilo potrebno ob izpostavljenih nasprotujočih si določbah razpisne dokumentacije razlagati posledice morebitnih vpisov v stolpec »Ponujeno (naziv)«, Državna revizijska komisija ugotavlja, da se naročnikovo pravilo (ne)upoštevanja vpisov nanaša izključno na vpise v stolpec »Ponujeno (naziv)« v obrazcu *Predračun*, ne pa tudi na morebitno drugo dokumentacijo ponudnika, v kateri predstavi ponujene produkte. Čeprav drži, da naročnik v razpisni dokumentaciji res ni določil, da morajo ponudniki v ponudbi z dokazili izkazati izpolnjevanje tehničnih specifikacij, navedeno ne pomeni, da je dokumente, ki jih ponudniki samoiniciativno predložijo v svojih ponudbah, mogoče kar spregledati. Ker naročnik za razlago, da ga k preverbi vsebine predloženih tehničnih listov razpisna dokumentacija ni zavezovala, v zgoraj predstavljenih določbah razpisne dokumentacije nima podlage, ni mogoče sprejeti njegovega stališča, da so tehnični listi za ponujene produkte, ki jih je izbrani ponudnik predložil v svoji ponudbi in so postali del ponudbene dokumentacije izbranega ponudnika, za presojo dopustnosti ponudbe izbranega ponudnika brezpredmetni.

Državna revizijska komisija je že v svojih številnih odločitvah zapisala (prim. npr. odločitve v zadevah št. 018-009/2017, 018-110/2018, 018-032/2021, 018-017/2023), da je zahtevek za revizijo namenjen zatrjevanju kršitev, ki naj bi jih v postopku oddaje javnega naročila domnevno storil naročnik, v ta namen pa ZPVPJN od vlagatelja zahteva aktivno vlogo pri navajanju (pravno relevantnih) dejstev in predlaganju (pravno relevantnih) dokazov. Ker ZPVPJN v drugem odstavku 15. člena določa le, da mora vlagatelj v zahtevku za revizijo navesti očitane kršitve ter dejstva in dokaze, s katerimi se kršitve dokazujejo, je potrebno zahteve v zvezi z zatrjevanjem kršitev in dejstev ter njihovega dokazovanja poiskati v Zakonu o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99 in sprem.; v nadaljevanju: ZPP), katerega določbe se na podlagi prvega odstavka 13. člena ZPVPJN v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku uporabljajo glede vprašanj, ki jih ZPVPJN ne ureja. Razpravno načelo, določeno v 7. členu ZPP, od strank zahteva, da navedejo vsa dejstva, na katera opirajo svoje zahtevke, in predlagajo dokaze, s katerimi se ta dejstva dokazujejo, skladno z 212. členom ZPP pa mora vsaka stranka navesti dejstva in predlagati dokaze, na katere opira svoj zahtevek ali s katerimi izpodbija navedbe in dokaze nasprotnika (trditveno – dokazno breme).

Da bi vlagatelj z navedbami o tehnični neustreznosti produktov, ki jih je ponudil izbrani ponudnik, lahko uspel, mora v zahtevku za revizijo jasno, določno in konkretno navesti očitane kršitve (trditveno breme), ter predložiti dokaze, ki naj resničnost zatrjevanih dejstev potrdijo (dokazno breme). Kot že navedeno, vlagatelj v konkretnem primeru zatrjuje, da produkti Grandstream GRP2615, Grandstream UCM6300 in Grandstream Wave APP, ki jih ponuja izbrani ponudnik, ne izpolnjujejo nekaterih tehničnih zahtev, določenih v točki 4.1.2 razpisne dokumentacije, in sicer zahtev glede nastavitve zaporednega ter hkratnega zvonjenja na do minimalno 5 števil in zahtev

glede nastavitve uporabe telefonske številke na več terminalih (za prva dva produkta) oz. zahtev glede prikaza statusa uporabnika, sinhronizacije koledarjev in kompatibilnosti z obstoječimi videokonferenčnimi napravami (za tretji produkt). V izkaz svojih navedb se sklicuje na vsebino tehničnih listov ponujenih produktov, ki jih je izbrani ponudnik predložil v ponudbi.

Neodvisno od tega, ali je vlagatelj v konkretnem primeru zgoraj predstavljene očitke zatrjeval tako, da bi bilo mogoče ugotoviti, da je z njimi zadostil svojemu trditvenemu bremenu, Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v nobenem primeru ni zadostil svojemu dokaznemu bremenu. Vlagatelj se namreč v zahtevku za revizijo v izkaz svojih navedb o tehnični neustreznosti ponujenih produktov sklicuje le na tehnične liste ponujenih produktov in zatrjuje, da iz njih izpolnjevanje spornih tehničnih zahtev ne izhaja. Čeprav navedeno drži, o čemer se je z vpogledom v tehnične liste prepričala tudi Državna revizijska komisija, Državna revizijska komisija pojasnjuje, da zgolj opisana okoliščina, tj. da iz predloženih tehničnih listov ponujenih produktov ne izhajajo podatki o izpolnjevanju zahtev glede nastavitve zaporednega ter hkratnega zvonjenja na do minimalno 5 števil in zahtev glede nastavitve uporabe telefonske številke na več terminalih (za ponujena produkta GRP2615 in Grandstream UCM6300) oz. podatki o izpolnjevanju zahtev glede prikaza statusa uporabnika, sinhronizacije koledarjev in kompatibilnosti z obstoječimi videokonferenčnimi napravami (za ponujeni produkt Grandstream Wave APP) oz. da iz njih ne izhaja možnost, da se te zahteve izpolnijo skupaj s sistemom, sama po sebi še ne daje podlage za zaključek, da ponujeni produkti spornih tehničnih zahtev (tudi dejansko) ne izpolnjujejo.

Poleg tega Državna revizijska komisija pojasnjuje, da za presojo ustreznosti ponujenih produktov s spornimi tehničnimi zahtevami navedena okoliščina ne more biti relevantna tudi zato, ker naročnik, kot že ugotovljeno, v razpisni dokumentaciji predložitve tehničnih listov za ponujene produkte v izkaz izpolnjevanja tehničnih specifikacij ni zahteval niti predvidel, posledično pa tudi ni določil minimalne (obvezne) vsebine tehničnih listov ponujenih produktov oz. nabora podatkov, ki bi morali iz njih izhajati oz. ni določil, da morajo iz tehničnih listov izhajati prav vse tehnične specifikacije.

Upošteva navedeno in upošteva, da vlagatelj ni predlagal drugih dokazov, s katerimi bi dokazal svoja zatrjevanja v obravnavanem delu, Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj z očitki o tem, da je izbrani ponudnik ponudil tehnično neustrezne produkte Grandstream GRP2615, Grandstream Wave APP in Grandstream UCM6300, ne more uspeti. Posledično vlagatelj tudi ne more uspeti z očitki, da naročnik ni ravnal pravilno oz. skladno z razpisno dokumentacijo in ZJN-3, ko je zaključil, da so navedeni produkti skladni s spornimi tehničnimi zahtevami iz točke 4.1.2 razpisne dokumentacije.

V zvezi z navedbami vlagatelja, s katerimi naročniku očita opustitev ravnanja po drugem odstavku 89. člena ZJN-3, Državna revizijska komisija pojasnjuje, da bi bilo presojo pravilnosti s to dolžnostjo povezanega naročnikovega ravnanja mogoče opraviti šele, če bi vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjeval in dokazal, da ponujeni produkti katere od tehničnih zahtev naročnika iz točke 4.1.2 razpisne dokumentacije ne izpolnjujejo, s tem pa, kot že ugotovljeno, ni uspel.

IV.

Na podlagi vsega navedenega Državna revizijska komisija zaključuje, da vlagatelj v obravnavanem primeru ni uspel izkazati naročnikovih kršitev ZJN-3 in razpisne dokumentacije pri presoji dopustnosti ponudbe izbranega ponudnika, zato je, skladno s 1. alinejo prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, zahtevek za revizijo kot neutemeljenega zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj uveljavlja povračilo stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva.

Ker je povrnitev stroškov odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, vlagatelj pa z zahtevkom za revizijo ni uspel, je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, njegovo zahtevo za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Naročnik je v odločitvi o zahtevku za revizijo odločil, da mu mora vlagatelj povrniti stroške postopka v višini 219,68 EUR, ki so mu nastali zaradi odločanja o zahtevku za revizijo. Naročnik je navedel, da je pri pripravi obeh sklepov sodeloval en uslužbenec, katerega stroški izhajajo iz naslednje opredelitve: strošek plače javnega uslužbenca na delovnem mestu podsekretar na mesečnem nivoju znaša 2.389,72 EUR, kar pomeni, da (ob upoštevanju 174 urne delovne obveznosti) vrednost ene ure znaša 13,73 EUR. Za pripravo odločitve je bilo porabljenih 16 ur, zato znaša strošek 219,68 EUR. Ker je odločitev o stroških postopka odvisna od končne odločitve o zahtevku za revizijo, je Državna revizijska komisija odločila tudi o naročnikovi zahtevi za povrnitev stroškov.

Naročnikovo stroškovno zahtevo je potrebno zavrniti že zato, ker naročnik v predrevizijskem postopku na podlagi določb ZPVPJN sprejema odločitve v vlogi organa odločanja oz. pravnega varstva (1. alineja 2. člena ZPVPJN v povezavi z 28. členom ZPVPJN), ne pa v vlogi stranke predrevizijskega postopka (prvi odstavek 3. člena ZPVPJN), zato do povrnitve priglašenih stroškov ni upravičen.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 3. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev je dovoljen upravni spor. Tožba se vložijo neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednik senata:
Aleksander Petrovčič, univ. dipl. ekon.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročnik,
- vlagatelj,
- izbrani ponudnik,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.